

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МОРЕХІДНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. О.І. МАРИНЕСКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ”**

**ІНСТРУКЦІЯ
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ № 8-Б
ДЛЯ КУРСАНТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЕКСКУРСІЙ,
ТУРИСТИЧНИХ ПОХОДІВ, КУЛЬТПОХОДІВ
У ТЕАТР ТА КІНОТЕАТР**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом начальника ВСП «МФК
ім. О.І. Маринеска НУ «ОМА»
від 02.01.2025р. № 4

ІНСТРУКЦІЯ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ № 8-Б ДЛЯ КУРСАНТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЕКСКУРСІЙ, ТУРИСТИЧНИХ ПОХОДІВ, КУЛЬТПОХОДІВ У ТЕАТР ТА КІНОТЕАТР

I. Загальні положення

1.1. Інструкція № 8-Б встановлює обов'язкові вимоги безпеки для викладацького складу, всіх курсантів, студентів, та інших осіб, що навчаються (далі - курсанти) в ВСП «МФК ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія», при проведенні екскурсій, туристичних походів, культпоходів у театр та кінотеатр.

Для проведення екскурсій обов'язково повинен бути визначений керівник групи який відповідає, за збереження та здоров'я курсантів.

1.2. Проведення екскурсій, культпоходів виконується тільки у світлу пору доби і за сприятливих природних умов.

1.3. Перед проведенням екскурсії до лісу, річки, озера, парку її керівник ретельно обстежує ту ділянку лісу, озера, річки, куди будуть вирушати - курсанти, вибирає місце, де немає небезпеки нападу хижаків, отруйних тварин (змій), де немає трясовин.

1.4. У театр та кінотеатр категорично заборонено брати курсантам вогнезапальні речовини, сигарети. В цих закладах не дозволяється стрибати, бігати, вести себе нетактовно, жувати, лузати насіння, шелестіти папером, їсти.

1.5. Якщо для перевезення курсантів до місця екскурсії використовується громадський транспорт, посадку здійснюють групами під керівництвом дорослого. При цьому в транспортні засоби входять спочатку курсанти, а потім особа, яка керує ними. У такому самому порядку здійснюється й висадка курсантів з транспортного засобу.

1.6. Для вивчення флори або фауни водоймища необхідно заздалегідь вибрати те місце, де його глибина настільки мала, що вбереже від нещасних випадків. Входити у воду курсантам забороняється. Для ознайомлення з живими об'єктами водоймища використовуються сачки на довгих палках. Користуватися човнами або містками, розміщеними над глибокими місцями водоймищ, категорично забороняється.

1.7. На екскурсію курсанти повинні виходити в міцному взутті і спортивних костюмах, щоб захистити ноги від механічних пошкоджень сучками, хмизом, колючими рослинами, гострим камінням, осколками скла, а також від укусів отруйних тварин (наприклад, змій). Категорично забороняється курсантам під час екскурсій знімати взуття і ходити босоніж.

Одяг має бути зручним, легким і просторим без тугих ременів і шнурівок. Якщо передбачається ночівля, потрібні теплі речі. На випадок дощу треба мати плащ. Навесні і восени доцільно одягати легку куртку з капюшоном, взимку - утеплену куртку. Взимку важливо не одягатись надто тепло, бо важкий одяг заважає рухатись, а в такому разі людина швидше мерзне. Штани та білизну краще одягати: влітку - бавовняні та лляні (вони інтенсивніше вбирають вологу, яку випаровує тіло), а взимку - вовняні. Варто уникати штанів з манжетами на холодах - за манжети потрапляють гіллячки, листя, пісок тощо. Мокрий одяг при першій же можливості треба ретельно просушити.

Взуття повинно бути міцне, але вже розношене, краще шкіряне. Для мокрої погоди потрібні гумові чоботи (якщо в них потрапить вода, їх витирають зсередини тканиною або сухим сіном). У теплу пору року можна ходити у туристських черевиках, кросівках, кедах. Для багатоденних мандрівок придатні черевики, для одноденних - кросівки, кеди. В останні вкладають устілки, а поверх звичайних шкарпеток натягають вовняні. Так само роблять взимку, коли взувають черевики або чоботи. На вовняні шкарпетки можна натягти ще одні, з синтетичного матеріалу, щоб вовна не протиралася. Відкрите взуття на екскурсіях не бажане, а взуття на високих підборах взагалі непридатне.

1.8. Не можна курсантам пити під час екскурсій воду з відкритих водоймищ, тому кожному з них треба заздалегідь запропонувати взяти з дому питну воду у фляжці або пляшці.

1.9. Вирушаючи на екскурсію з курсантами, керівник повинен мати при собі похідну аптечку першої допомоги.

1.10. Розкладати вогнище дозволяється у відведених для цього місцях і тільки керівнику групи. Курсантам розпалювати багаття категорично забороняється. Дрова для вогнища не слід рубати, потрібно збирати сухе гілля, уламки стовбурів, хмиз.

1.11. На екскурсію (похід) слід брати лише найнеобхідніші речі, бо надмірна маса рюкзака призведе до передчасної втоми, до незадоволення мандрівкою. Залежно від тривалості походу найнеобхіднішими речами можуть бути: мило, одеколон, рушник, посуд для води та приготування їжі, ліхтарик, шнур, голка з ниткою, аптечка. Медикаменти найкраще тримати в поліетиленовому мішечку. Керівник туристичного походу чи екскурсії до лісу, річки озера бере зі собою ніж та сокиру, які повинні зберігатись у чохлах. Учні не повинні брати зі собою гострих чи ріжучих предметів, які становлять небезпеку під час проведення екскурсії чи походу.

1.12. Територію заповідника, заповідно-мисливського господарства, заказника, резервату, національного парку відвідують, дотримуючись встановлених правил, тому перед відвідуванням такої території треба повідомити адміністрацію, одержати від неї дозвіл, ознайомитись з правилами.

II. Вимоги безпеки перед початком проведення екскурсії, туристичного походу культпоходів у театр та кінотеатр

2.1. Перед початком екскурсії керівник групи зобов'язаний провести бесіду з курсантами ознайомити їх з цією інструкцією, інструкцією безпеки

життєдіяльності №1-Б, правилами поведінки і техніки безпеки під час екскурсії, дороги до об'єкта екскурсії (музею, театру, кінотеатру) і дороги після відвідування приміщення, де проходив захід.

2.2. Перед початком екскурсії необхідно зробити перекличку курсантів і відмітити присутніх. Для керівництва кожною групою курсантів призначається керівник. Другу перекличку проводять після прибуття на місце екскурсії, третю - перед відправленням у зворотній шлях, четверту – після повернення з екскурсії.

III. Вимоги безпеки під час проведення екскурсії, туристичного походу культури походів у театр та кінотеатр

3.1. Керівник групи під час екскурсії повинен забезпечити дисципліну серед курсантів та дотримання Правил дорожнього руху (під час руху вулицею або під час проїзду в міському транспорті).

3.2. Під час руху курсантів до театру, музею і т. п. треба стежити, щоб курсанти йшли компактною групою, не розтягувалися і не відходили вбік.

3.3. Під час руху до об'єкта екскурсії та під час самої екскурсії курсанти повинні уважно дивитись під ноги, щоб не впасти, та беззаперечно виконувати всі розпорядження керівника групи.

3.4. Організовані групи курсантів крокують тільки тротуарами та пішохідними доріжками, а у разі їх відсутності - краєм проїжджої частини дороги назустріч руху транспортних засобів і тільки у світлу пору доби.

3.5. При переході залізничних колій, доріг, необхідно зупинити групу, пересвідчитись у відсутності небезпеки і потім найкоротшим шляхом перевести курсантів.

3.6. Якщо курсанти побачать вибухонебезпечні предмети, то вони зобов'язані повідомити про це керівника, але не підходити і не торкатись до них руками, а також повідомити про знайдені предмети в органи поліції.

3.7. Після години ходу потрібен привал на 5-10 хв. На обід робиться великий привал - на годину-півтори. На привалі рюкзак треба зняти. Можна використати його замість подушки - покласти під голову. В теплу погоду варто зняти взуття, полежати, положивши ноги на підвищення, це покращує кровообіг (під голову слід щось покласти).

3.8. Сильний вітер, туман, хуртовину, грозу найкраще перечекати, а після дощу треба йти обережно, користуючись палицею. Завали та буреломи найкраще обминати. Якщо такої можливості немає, то слід рухатись повільно й уважно, остерігатись гострих сучків, закиданих гілками ям. Якщо доводиться перестрибувати через перешкоду, спочатку перекиньте рюкзак. Розгойдувати всохлі, трухляві дерева небезпечно може відломитись верхівка або гілка і впасти на голову.

3.9. Річку найкраще переходити там, де швидкість течії найменша, де у воді немає каміння, колод, зручно виходити на берег, де річка розширюється, ділиться на рукави (там вона не така глибока, течія слабша). Стежка, що веде до води, може вказувати на брід, але це може бути і звірина стежка до водопою. Особливо, якщо вона не продовжується на протилежному березі. Брести через

річку найкраще з жердиною, впираючись нею в дно. Ставлячи ногу, обмацують дно, шукають надійну опору (особливо на річці з камінням і з швидкою течією). Удвох, утрюх можна переправлятися, тримаючись за руки, плечі, талію. Гірські потоки переходять по камінню, що виступає з води, або по кладці.

3.10. Не можна спати просто на землі навіть літом. На землю найкраще покласти сухі гілки шпилькових - спочатку більші, потім менші, ще менші, а зверху сіно чи солому. В дощову погоду краще робити курінь, зимою місце для постелі очищають від снігу. Поряд, за вітром (щоб не задував на постіль, не зносив вогонь), розкладають вогнище. На час сну верхній одяг знімають і накриваються ним.

IV. Вимоги безпеки після закінчення екскурсії, туристичного походу культпоходів у театр та кінотеатр

4.1. Після закінчення вистави, фільму виходити із залу у вказаних місцях. Виходити спокійно без криків і не штовхаючись.

4.2. Після закінчення екскурсії керівник групи повинен привести курсантів на те місце, звідки починалась екскурсія, зробити перекличку курсантів, пересвідчитись у наявності всіх курсантів, нагадати правила дорожнього руху, відпустити курсантів до гуртожитку та додому і доповісти керівництву коледжу про закінчення екскурсії.

V. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У випадку аварійної ситуації курсантів виводять у безпечне місце, а потерпілому надають першу долікарську допомогу.

5.2. Якщо потерпілий перебуває у важкому стані, то необхідно викликати швидку допомогу.

Розробив:

Інженер з охорони праці

Олександр ГРИЩЕНКО